

Konkurs gminny
„100 pytań z wiedzy
o poprawnej polszczyźnie”

Rozwiąż test

1. „*A niechaj narodowie wždy postronni znają, iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają*”.
Kto jest autorem tych słów?
  - Jan Kochanowski
  - Mikołaj Rej
  - Adam Mickiewicz
2. Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego został utworzony:
  - 21 lutego 1952 roku przez UNICEF
  - 17 listopada 1999 roku przez UNESCO
  - 3 maja 2000 roku przez ONZ
3. „*Język jest zasadniczym składnikiem kultury narodu.*” Kto jest autorem tych słów?
  - Cyprian Kamil Norwid
  - Maria Konopnicka
  - Piotr Bąk
4. Kultura języka to:
  - umiejętność właściwego posługiwania się językiem
  - przesadna dbałość o czystość języka
  - wszelkie nowe elementy pojawiające się w języku
5. System znaków dźwiękowych, czyli układ wzajemnie powiązanych ze sobą elementów to:
  - kod
  - język
  - zestaw reguł gramatycznych
6. Poprawność językowa to:
  - system znaków potrzebny do komunikowania się
  - posługiwanie się językiem zgodnie z jego normą
  - porozumiewanie się i poznawanie świata
7. „*Dowodem oświecenia narodu jest czystość i dokładność jego mowy.*”
Kto jest autorem tych słów?
  - Jędrzej Śniadecki
  - Jan Paweł II
  - Kornel Makuszyński
8. Które zdania zawierają nieprawdziwe informacje?
  - język to zbiór reguł
  - język to zbiór wyrazów
  - język jest tworem społecznym
9. Podstawową funkcją wypowiedzi mówionych i pisanych jest:
  - funkcja poetycka
  - funkcja poznawcza
  - funkcja komunikatywna
10. Komunikacja językowa jest to:
  - rozmyślanie
  - czytanie książek
  - porozumiewanie się ludzi między sobą
11. „*A nade wszystko szanuj mowę twą ojczystą. Nie znać języka swego – hańbą oczywistą.*”
Kto jest autorem tych słów?
  - Władysław Reymont
  - Franciszek Ksawery Dmochowski
  - Juliusz Słowacki
12. W czasie porozumiewania się między nadawcą a odbiorcą występuje kontakt:
  - słuchowy
  - wzrokowo - słuchowy
  - rodzaj kontaktu zależy od rodzaju komunikacji językowej
13. Uzupełnij zdanie: *Najprostszy akt komunikacji składa się z nadawcy, odbiorcy i ...*
  - kontekstu
  - komunikatu
  - narzędzi mowy
14. Które z poniższych definicji są nieprawdziwe?
  - parlamentarzysta – członek parlamentu
  - status – stan prawny kogoś lub czegoś
  - minimalistyczny – najmniejszy jaki, można sobie wyobrazić

Nazwisko i imię .....

Klasa .....

Szkoła .....

15. Która forma frazeologiczna jest prawdziwa?
  - Wziąć coś za dobrą monetę
  - Latać jak kot z wywieszonym pęcherzem
  - Chcieć komuś nieba uchylić
16. Podaj, która forma odmian nazwisk żeńskich od nazwisk męskich jest prawdziwa?
  - Poręba, żona: Porebinowa, córka: Porębianka
  - Dudek, żona: Dudkowa, córka: Dudkówna
  - Warga, żona: Warżyna, córka: Warżynówna
17. Która z odpowiedzi jest nieprawdziwa?
  - Małopolska - Małopolanin
  - Kalisz - Kaliszanka
  - Azja - Azjata
18. Które zdanie jest z błędną formą czasownika?
  - Delikatnie dmuchła i świeczka zgasła.
  - Dwie godziny mokła na deszczu.
  - Ferie minęły jak z bicza trzask.
19. Proszę wybrać konstrukcję poprawną we wszystkich podpunktach – podkreślając ją.
  - bronić bramkę – bronić bramki
  - słuchać audycji – słuchać audycję
  - miły wobec dam – miły dla dam
20. Po którym z tych skrótów powinna znaleźć się kropka?
  - dr
  - dyr.
  - mgr
21. Który zapis jest poprawny?
  - grzegzółka
  - grzeżrółka
  - gżegzółka
22. Które zdanie zapisano poprawnie?
  - Mój znajomy pracuje na SOR-ze.
  - Mój znajomy pracuje na sorze.
  - Mój znajomy pracuje na SOR.
23. Które z poniższych zestawień to oksymoron?
  - żywy trup
  - najbardziej optymalny
  - moda męska
24. Ile przypadków mamy w języku polskim?
  - 5
  - 7
  - 10
25. Deklinacja to:
  - odmiana przez przypadki i liczby
  - odmiana przez osoby, czas, tryby
  - nauka o pochodzeniu języka
26. Mieszkaniec miejscowości Swornegacie to:
  - swornegacianin
  - swornianin
  - swornegaccian
27. Wskaż poprawną formę:
  - odnośnie czego
  - odnośnie do czego
28. Wskaż poprawną formę:
  - pisało w gazecie
  - było napisane w gazecie
29. Wskaż poprawną formę:
  - Anna Nowak
  - Nowak Anna
30. Wskaż poprawną formę:
  - nie lubię kiślu
  - nie lubię kiśła
  - nie lubię kisielu
31. Czy "tabu" jest rzeczownikiem odmiennym?
  - Tak
  - Nie
32. Która forma jest poprawna?
  - słuchać się mamy
  - słuchać mamy
  - obie formy są poprawne

33. Wskaż poprawną formę:

- Wymień kilka wyrazów, których pisownia...
- Wymień kilka wyrazów, pisownia których...
- obie formy są poprawne

34. Wskaż błędną formę:

- Pod kierunkiem dr. Jana Nowaka
- Pod kierunkiem dra Jana Nowaka
- Pod kierunkiem dr. Jana Nowaka

35. „*Przegrali mecz dzięki fatalnej postawie bramkarza.*” Czy ta forma jest poprawna?

- tak
- nie

36. Która forma jest poprawna?

- żarówka o mocy sześćdziesięciu watów
- żarówka o mocy sześćdziesięciu wat

37. Która forma jest poprawna?

- ad. 1
- ad 1

38. Krezus to:

- Osoba pochodząca z kresów wschodnich
- Bogacz, milioner
- Określenie potomka białych kolonizatorów

39. Imperatyw to inaczej:

- Nagana
- Wyrzut
- Nakaz

40. Uzupełnij lukę jednym z podanych wyrazów:
W tym ..... chyba coś pływa!

- kakału
- kakao
- kakale

41. Która forma jest niepoprawna?

- przekonywujący
- przekonujący
- przekonujący

42. Poprawny zwrot to:

- w każdym bądź razie
- każdym bądź razie
- w każdym razie

43. Poprawna forma to:

- w cudzymostwie
- w cudzysłowie
- w cudzymstowie

44. Poprawna forma to:

- w dwa tysiące osiemnastym roku
- w dwutysięcznym osiemnastym roku
- w roku dwutysięcznym osiemnastym

45. Data zapisana niepoprawnie to:

- 14.10.2011 r.
- 14 październik 2011 r.
- 14 X 2011 r.

46. Niepoprawna forma to:

- cofnąć się
- zrobić krok w tył
- cofnąć się do tyłu

47. Niepoprawna forma to:

- w organizmie
- w organizmie
- w organizmach

48. Forma poprawna to:

- Nie dotrzymanie słowa jest nie fair.
- Niedotrzymanie słowa jest nie fair.
- Niedotrzymanie słowa jest niefair.

49. Poprawny zapis to:

- Poziom dla średnio zaawansowanych
- Poziom dla średniozaawansowanych
- Poziom dla średnio-zaawansowanych

50. Nie wszystko złoto...

- co się iskrzy
- co się świeci
- co na placu leży

51. Synonimem słowa "walor" jest:

- zaleta
- negatywny
- słabość

52. Jaki to przypadek: „stole”?
- mianownik
  - narzędnik
  - miejscownik
53. „Każda mama kocha swoje dzieci” to zdanie...
- wykrzyknikowe
  - oznajmujące
  - pytające
54. Druga osoba liczby pojedynczej czasownika „jeść” to ...
- jem
  - jesz
  - je
55. Jaka to część mowy: „smutno”?
- przymiotnik
  - czasownik
  - przysłówek
56. W trybie przypuszczającym jest czasownik...
- idzie
  - idź
  - poszedłby
57. Orzeczenie zazwyczaj jest ...
- przysłówkiem
  - czasownikiem
  - rzeczownikiem
58. Spójnik „i” łączy...
- zdanie nadrzędne i podrzędne
  - zdania współrzędne
  - zdania nadrzędne
59. Biernik liczby mnogiej słowa „miasto” to ...
- miasta
  - mieście
  - miastach
60. Słowo „bieganie” to:
- czasownik
  - rzeczownik
  - przysłówek
61. Poprawny zapis to:
- Mrzeżyno
  - Mżerzyno
  - Mrzerzyno
62. Proszę wybrać formę poprawną:
- Garstka zawodników pozostało z tyłu.
  - Występowali w szeregu miast.
  - Milion gwiazd świecą na niebie
63. Synonimem słowa „bohaterstwo” jest:
- frekwencja
  - heroizm
  - malkontent
64. Wyraz określający rzeczownik to:
- epitet
  - wyliczenie
  - porównanie
65. Tworzy się przez zestawienie wyrazów o przeciwstawnych znaczeniach:
- personifikacja
  - oksymoron
  - metafora
66. Celowe powtórzenie tego samego słowa lub zwrotu na początku kolejnych segmentów wypowiedzi to:
- archaizm
  - eufemizm
  - anafora
67. Nadanie przedmiotom lub pojęciom cech istot żywych to:
- animizacja
  - hiperbola
  - apostrofa
68. Nowy wyraz utworzony, by nazwać nieznaną wcześniej przedmiot lub sytuację to:
- prozaizm
  - neologizm
  - wyliczenie
69. Inaczej „przenośnia”:
- metafora
  - prozaizm
  - neologizm
70. Dobieranie wyrazów, aby naśladowały swoim brzmieniem opisywane zjawisko lub dźwięki wydawane przez opisywany przedmiot to:
- epitet
  - oksymoron
  - onomatopeja
71. Wyraz lub wyrażenie z języka potocznego, urzędowego lub naukowego użyte w tekście poetyckim to:
- prozaizm
  - anafora
  - animizacja
72. Bezpośredni zwrot do osoby, bóstwa, idei, wydarzenia, pojęcia lub przedmiotu to:
- neologizm
  - apostrofa
  - onomatopeja
73. Zamierzona przesada w opisie przedmiotu lub zjawiska to:
- prozaizm
  - porównanie
  - hiperbola
74. Wyraz, forma wyrazu, konstrukcja składniowa, które wyszły z użycia to:
- archaizm
  - eufemizm
  - anafora
75. Słowo lub wyrażenie użyte zastępczo w celu złagodzenia np. wyrażenia to:
- epitet
  - wyliczenie
  - eufemizm
76. Przypisywanie przedmiotom, zjawiskom cech ludzkich to:
- oksymoron
  - onomatopeja
  - personifikacja
77. Figura stylistyczna składająca się z dwu członów połączonych wyrazami porównującymi to:
- neologizm
  - porównanie
  - apostrofa
78. Wymienienie w szeregu zdań nowych elementów tej samej kategorii to:
- wyliczenie
  - porównanie
  - hiperbola
79. Która odmiana nazwisk jest nieprawidłowa?
- Dyplom dla Jana Nowaka
  - Wyróżnienie dla Tadeusza Kościuszko
  - Gratulacje dla Joanny Witkowski
80. Wypowiedzenie: „*Koło północy Joe ocknął się i obudził pozostałych chłopców.*” jest:
- zdaniem pojedynczym rozwiniętym
  - równoważnikiem zdania
  - zdaniem złożonym
81. W zdaniu „*W powietrzu leżała jakaś przytłaczająca duszność.*” podmiotem jest:
- duszność
  - przytłaczająca
  - w tym wypowiedzeniu nie ma podmiotu
82. Co oznacza słowo „kompleks” wyjaśni Ci słownik:
- ortograficzny
  - wyrazów obcych
  - frazeologiczny
83. Wyrażenie „*zneruchomiałe powietrze*” jest:
- porównaniem
  - epitetem
  - uosobieniem
84. Retrospekcja to:
- inspekcja rzeczy starych
  - niszczenie rujnowanie czegoś
  - powrót do przeszłości
85. Które zdanie ma poprawną interpunkcję?
- Krowa, która dużo ryczy, mało mleka daje.
  - Krowa, która dużo ryczy mało mleka daje.
  - Krowa która dużo ryczy mało mleka daje.
86. Które zdanie NIE jest poprawne?
- Mnie jest wszystko jedno.
  - Jest mi wszystko jedno.
  - Mi jest wszystko jedno.
87. Która forma jest poprawna w bierniku liczby pojedynczej?
- tą książkę
  - ta książka
  - tę książkę
88. Który związek frazeologiczny niepoprawnie wyjaśniono?
- krokodylę łzy - łzy obłudnika
  - kalwaryjskie rymy - utwory bez wartości artystycznej
  - szara eminencja - człowiek, z którym nikt się nie liczy.
89. Który związek frazeologiczny przytoczono w sposób niepoprawny?
- nie zasypiać gruszek w popiele
  - mądrej głowie dość dwie słowie
  - latać jak pies z pęcherzem
90. W zdaniu „*Nie dot se dusy przywiązać przez ziemskie bogactwo*” występują wyrazy:
- slangowe
  - gwarowe
  - charakterystyczne dla języka ogólnonarodowego
91. Wskaż części mowy, które można stopniować:
- rzeczownik
  - czasownik
  - przymiotnik
92. Które części mowy są nieodmienne?
- liczebnik
  - przysłówek
  - spójnik
93. Odmienne części mowy to:
- zaimek
  - przymimek
  - rzeczownik
94. „*Jak sobie pościelesz, tak się wyśpisz*” – wskaż poprawne znaczenie przysłowia:
- los człowieka zależy od jego pracy
  - pracowitość to nie wszystko
  - wygodne łóżko to podstawa
95. „*Co ma piernik do wiatraka*” – wskaż poprawne znaczenie przysłowia:
- nie da się powstrzymać tego co nieuniknione
  - brak związku między dwoma rzeczami, zjawiskami..
  - przestroga przed fałszywymi przyjaciółmi
96. Partykuła to:
- nieodmienna część mowy
  - odmienna część mowy
  - samodzielna część mowy
97. Czasownik to nazywa...
- czynności
  - przedmiotu
  - cechy
98. Która z poniższych form jest poprawna?
- siedem i pięć daje trzynaście
  - siedem i pięć dają trzynaście
  - żadna nie jest poprawna
99. Od czego pochodzi „jota” w związku frazeologicznym „*co do joty*”?
- od litery alfabetu hebrajskiego
  - od ziarna zboża
  - od litery alfabetu łacińskiego
100. Źle mówić lub pisać, to znaczy krzywdzić swoją mową wszystkich, którzy ją budowali” Kto jest autorem tych słów?
- Stanisława Kopiec
  - Henryk Sienkiewicz
  - Janusz Korczak

Życzymy powodzenia!